

Kroz našu zemlju

VOĆARSKO-VINOGRADARSKA STANICA NOGZ-a

u akciji obaveznog zimskog prskanja voćaka

Voćarsko vinogradarska stanica grada Zagreba ima zadatak primjenu tekovina nauke u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji; pružanje stručne pomoći kod osnivanja novih nasada voćnjaka i vinograda, uređivanje postojećih nasada, provođenje svih agrotehničkih mjera, osiguranje kemijskih sredstava te ostalog materijala i opreme za suzbijanje štetnika i bolesti, organizaciju provedbe akcija suzbijanja, davanje stručnih savjeta građanima i suradnja u organizaciji unapređenja voćarsko vinogradarske proizvodnje na području grada Zagreba.

Ove se je zime stanica naročito angažirala u zimskom prskanju voćaka, koje je postavio NOGZ-a svojom naredbom od 16. XI. 1954. obaveznim za čitavo područje grada uključivši sve vanjske općine i u tu svrhu stavio ovoj stanici na raspolaganje besplatno sva kemijska sredstva za vršenje tog prskanja. U ovoj akciji sudjelovala je stanica sa 50 prevoznih i 70 leđnih prskalica, te sa 150 radnika opremljenih zaštitnim odijelima i potrebnim priborom za taj rad.

Budući je to prva zamašnija akcija te vrste na području grada Zagreba bilo je vrlo mnogo poteškoća u radu. Sama stanica ima vrlo skućene prostore, bez telefona, bez prevoznih sredstava, bez potrebnog skladišta, za smještaj materijala i opreme. Pokretanje ovakove akcije zahtijeva potreban broj stručnih osoba, priučenih radnika na prskanju voćaka i baratanje sa DNOC sredstvima, koja su otrovna za ljude i životinje, a na kojem osoblju ova stanica također oskudijeva. Da se osposobi najnužniji broj osoblja za vršenje te akcije ova je stanica organizirala dvomjesečni tečaj sa teoretskim i praktičnim radom na prskanju voćaka, baratanjem mate-

rijalom te poznavanjem najopasnijih bolesti i štetnika na voćkama i lozi. Time je stanica stvorila sebi osnovni kadar ljudi s kojima je mogla započeti rad na prskanju voćaka. Tokom rada su se popunjavale grupe sa ostalim stručnim i priučenim radnicima.

Tokom rada ova je stanica uz pomoć poljoprivrednih referenata kod pojedinih narodnih odbora općina održavala česta savjetovanja gdje su pojedini radnici i vođe grupa iznosili svoje poteškoće na terenu te zajednički rješavali probleme i primali potrebna uputstva i savjete kako u pogledu rada i baratanja sa otrovnim DNOC sredstvima tako i po ostalim pitanjima.

Radnici koji su vršili zimsko prskanje voćaka bili su grupirani u male radne jedinice od 6—8 ljudi. Svaku takovu radnu grupu vodio je jedan stručnjak ili priučeni radnik, koji je završio naprijed spomenuti tečaj. Taj vođa radne grupe primio je sav materijal i opremu za čitavu grupu, raspoređivao radnike na posao, vršio stalnu kontrolu kod priređivanja rastvora, kod prskanja voćaka, saobraćao sa strankama kojima je prskano te vršio naplatu na licu mjesta, a sa druge strane bio je veza između radnika i poslovođe. Poslovođa prskanja je stručno lice postavljen sa zadatkom organizacije cjelokupne radne jedinice zatim snabdjevanjem potrebnim sredstvima za prskanje, vršenje kontrole nad radom pojedinih grupa, davanjem direktnih uputstava za rad, kontrole nad primljenom opremom, njenim uskladištenjima i upotrebom kao i popravcima na terenu. Osim toga stručnu kontrolu nad radom vršili su poljoprivredni referenti po pojedinim NOO-a svaki za svoje područje.

Organizacija zimskog prskanja voćaka prilagođivala se prilikama pojedinih područja. Područja rada pojedinih grupa podudarala su se sa upravnim područjem. Kod nekih NOO općina vršila je stanica akciju sa svojim osobljem, koje je bilo direktno pod ovom stanicom prema

gore opisanoj organizacijskoj šemi, uz vršenje naplate svih troškova. Na onim područjima gdje su bile poljoprivredne zadruge u mogućnosti da uz pomoć NO-a vrše prskanje u vlastitoj režiji, ova je stanica osigurala svu potrebnu opremu, sredstva za prskanje, te vršila stručni nadzor nad radom.

Takovom akcijom obuhvaćeno je čitavo područje grada zapadno od početka Podsuseda pa na istok do sela Retkovec, koje graniči sa općinom Sesvete. Na tom području, koje ima lijepih voćnjaka naročito sjeverni dijelovi grada koji su izričito voćarski predjeli sa relativno vrlo velikim brojem stabala a koji su također ugroženi od San José-a i drugih štetnika, oprskano je u ovoj zimskoj akciji prema dosadanjim podacima preko 250.000 komada voćnih stabala a utrošeno je preko 4 vagona DNOC sredstava.

Efikasnost DNOC sredstava kod nezaštićenih štetnika (San José, šljivina štitasta uš, jajašca lisnih uši) je gotovo 100% a kod zaštićenih kao jabučni savijač, zlatokraj, bijelac glogov i t. d. učinak je djelomičan.

U čitavom tom zimskom prskanju nije bilo usprkos svih poteškoća ozbiljnih reklamacija, te niti jednog slučaja trovanja sa DNOC sredstvima kojima je vršeno ovo prskanje.

Č. B.

STANICA ZA SELEKCIJU BILJA U BREZOVICI

je naša najnovija naučno-stručna ustanova, koja je osnovana 21. XI. 1954. god. Na čelu stanice je kao upravitelj naš poznati i priznati selekcionar — bilinogojac sveuč prof. u m. Dr. ing. Mirko Korić.

Zašto je osnovana ova nova ustanova? Koji su joj zadaci? Iznijet ćemo u najkraćim crtama plodni rad prof. Dr. M. Korića.

Njegovi su radovi više ili manje poznati. On je počeo još god. 1920. u Križevcima i tamo proizveo više sorata pšenice i kukuruza. Od pšenice se održala K₉, koja je dosta pro-

širena u Bosni oko Bijeljine i u Srbiji u Mačvi. Odatle ju nije mogla istisnuti nijedna druga. Križajući najrodniji američki zuban s najranijim bosanskim tvrđuncem, proizveo je zuban brzak. U Sarajevu je od njega uzgojen Bosanski brdski zuban, koji ide u visinu do 900 m i rodi za 30—50% više od domaćih tvrđunaca. I u slovenskim subalpinskim krajevima dobro se pokazao. Prikladan je za sve brdske krajeve, gdje ne dozore obični zubani.

U Osijeku je uzgojio poznatu šišulju U₁, koja je zapremila najveći dio pšenične površine u Hrvatskoj, Sjev. Bosni, a širi se i u Stajerskoj i Vojvodini. Osim toga, uzgojio je i ranu ozimu zob, rani ozimi ječam, ozimu slatku grahoricu i razne druge.

U Sarajevu su uzgojene neke nove sorte pšenice, koje se već razmnažaju i s kojim je ove godine napravljen velik broj terenskih pokusa. Na tom se i dalje nastavlja.

Od godine 1942. radi u suradnji sa ing. Svetkom Jamšek-Korić. Njihov zajednički rad je pšenica U₁₅, koja se proširila u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, gdje daje veći rod od U₁. Isto tako se u kotaru Donji Miholjac počela širiti U₁₂, rana, s niskom slamom i rodna.

Oni su dva u zajednici uzgojili novu varijetetu »Četverorednu pšenicu«, novu u literaturi i poljoprivredi. Isto tako su uzgojili i »Granatu vulgare« — pšenicu. Te pšenice se dalje križaju, da se dobiju nove produktivne varijetete.

Osnovna karakteristika njihovih novih pšenica je jaka slama i time će one posvema odgovarati našoj novoj ekonomskoj politici propagiranja velikih doza umjetnog gnoja.

Svi će se ti radovi nastaviti i na novoj stanici u Brezovici. Ovo su opravdani razlozi, da se ovakva ustanova povjerila Dr. M. Koriću.

Dr. M. Korić će u novoosnovanoj stanici u Brezovici, sa svojim suradnicima kako stručnim, tako i s najbrojnijim, s kojima je imao i najviše dosada uspjeha, a to su seljaci, produžiti plodni rad na stvaranju, širenju i propagiranju novih sorata poljoprivrednih kultura.